

Szakterületi záróvizsga tételek **(osztatlan tanárképzés, 5+1 kimenet)**

1.
 - A Naprendszer felépítése, fejlődése. Összehasonlító planetológia
 - Hasonlítsa össze a világgazdaság centrumtérsegeit és szerepüket a világgazdasági folyamatokban!
2.
 - A Föld felépítése, belső szerkezetére vonatkozó ismereteink fejlődése (kőzetburok, lemeztectonika)
 - Értékelje Magyarország népesedési helyzetét! Mutassa be a jelenlegi helyzet kialakulásának folyamatát és földrajzi okait, valamint a várható tendenciákat!
3.
 - Az állóvizek felszínformáló szerepe, mozgásformái és jelentőségük a gazdasági életben
 - Mutassa be a napjaink etnikai földrajzi konfliktusainak természeti-, társadalmi- és gazdasági okait, geopolitikai következményeit!
4.
 - A földrajzi övezetesség, hatása a természeti folyamatokra és a gazdasági életre
 - Mutassa be a Föld globális gazdasági problémáit, azok okait, következményeit és a megoldásuk érdekében tett intézkedéseket!
5.
 - A vízjárás és a vízgazdálkodás fő típusai a Földön. A folyóvizek hasznosítása és ennek természeti és gazdasági következményei
 - Értékelje Magyarország gazdasági helyzetét, szerepét az európai erőterben! Mutassa be a jelenlegi helyzet kialakulásának folyamatát és földrajzi okait, valamint a várható tendenciákat!
6.
 - A tengerek természetföldrajzi jellemzői, gazdasági szerepük változása az emberi társadalom és természet kölcsönhatásának tükrében
 - Észak-Magyarország természet- és társadalomföldrajzi jellemzése a hazai nagyrégiókhöz viszonyított különbségek jellege, létrejöttének okai
7.
 - A glaciálisan átformált tájak természet- és gazdaságföldrajzi bemutatása Európa példáján
 - Kína és India népessége és mezőgazdasága
8.
 - Az éghajlatot kialakító tényezők. Az éghajlati elemek tér- és időbeli változása
 - Az energiaforrások különböző típusai és szerepük a gazdasági fejlődésben
9.
 - A vulkánosság, a tűzhányók fajtái, földrajzi elterjedésük és szerepük a gazdasági életben.
 - Mutassa be a népesedési problémák globalizálódásának folyamatát! Értékelje a kezeléseket, a megoldásuk érdekében tett intézkedéseket!

10.

- Összefüggések a földtani felépítés és az ásványkincs-előfordulás, valamint az ipari termelőerők területi elrendeződése között
- Elemezze a jelenkori klímaváltozás lehetséges okait, sajátosságait, természeti, társadalmi és gazdasági hatásait!

11.

- Mutassa be a lemeztektonikai folyamatok következményeit Ázsia természetföldrajzi adottságaiban!
- Az urbanizáció folyamata. A Föld nagyvárosi tömörülései és kialakulásuk sajátos földrajzi feltételei, a területi munkamegosztásnak a településekben tükröződő sajátos vonásaival

12.

- A Föld és az élővilág fejlődése a harmad- és negyedidőszakban
- A földrajzi környezet és a társadalmi-gazdasági fejlődés összefüggései. A társadalmak környezet-átalakító tevékenysége. A globális környezeti problémák

13.

- Az Alföld természet- és társadalomföldrajzi jellemzése, a hazai nagyrégiókhoz viszonyított különbségek jellege, létrejöttének okai.
- A nemzetközi kereskedelem szerkezetének és területi eloszlásának változása az utóbbi évtizedekben. Világgazdasági akciócentrumok és erőterek

14.

- Mutassa be a tengerek jellemző természetföldrajzi folyamatait, azok okait és társadalmi következményeit!
- A település fogalma, osztályozása. A települések fejlődését befolyásoló természeti, gazdasági, társadalmi tényezők. A főbb településtípusok nagytérségek szerinti jellemzői

15.

- Vázolja fel Európa szerkezet-domborzati képét, és indokolja azt a kialakító tényezőkkel és folyamatokkal! Érzékeltesse példákkal a következményeit, hatásait a társadalmi-gazdasági életben!
- A gazdasági elmaradottság fogalma, okai és a harmadik világ regionális földrajzi differenciálódása

16.

- Mutassa be a természeti eredetű globális környezeti problémák kialakulásának folyamatát! Érzékeltesse példákon a lokális, a regionális és a globális viszonyát!
- Az Európai Unió kialakulása, világgazdasági szerepe és regionális különbségei, ezek természeti valamint történelmi háttere.

17.

- Hasonlítsa össze az afrikai sivatagok és szavannák kialakulásának tényezőit és természetföldrajzi jellemzőit!
- A Föld népességének alakulása. A demográfiai átmenet szakaszai, a természetes szaporodás, a népesség nem és kor szerinti megoszlása. A populáció térbeli terjedési és migrációs folyamatai

18.

- Mutassa be Európa éghajlati adottságait, adjon magyarázatot a kialakulásukra! Mutassa be az éghajlati jellemzők hatását a többi természetföldrajzi jellemzőre!
- Mutassa be a fenntartható fejlődés lehetőségeit és korlátait helyi, regionális és földi léptékekben! Értékelje az ezzel kapcsolatos intézkedések hatékonyságát!

19.

- Vázolja fel a Föld élővilága területi elterjedési rendszerét, és mutassa be a jelenleg érvényesülő változási folyamatokat!
- Az ipari termelőerők telepítési típusai a világ nagy iparvidékei és a jelenkori iparosodás példáján, a társadalmi és természeti tényezők szerepének, valamint a földrajzi összefüggéseknek a bemutatásával

20.

- Mutassa be Ázsia példáján a földrajzi övezetesség és a társadalmi-gazdasági élet kapcsolatát!
- Értékelje a Föld globális környezeti válságproblémáinak megoldása érdekében tett intézkedéseket és azok eredményességét!